

Sarajevo, 01.07.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
24.06.2019.- 28.06.2019.

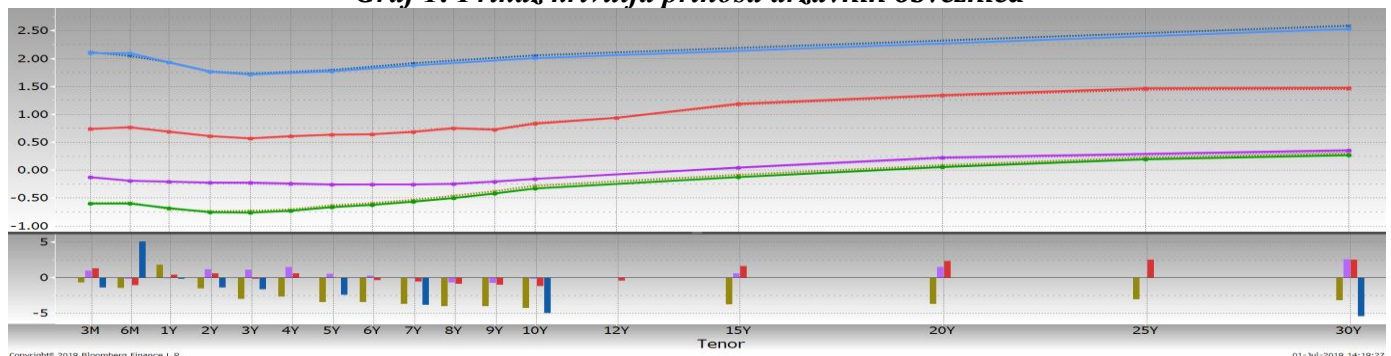
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	21.6.19	-	28.6.19	21.6.19	-	28.6.19	21.6.19	-	28.6.19	21.6.19	-	28.6.19
2 godine	-0,74	-	-0,75	1,77	-	1,75	0,61	-	0,62	-0,23	-	-0,22
5 godina	-0,63	-	-0,66	1,79	-	1,77	0,63	-	0,63	-0,26	-	-0,26
10 godina	-0,29	-	-0,33	2,05	-	2,01	0,85	-	0,83	-0,16	-	-0,16

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	21.6.19	-	28.6.19
3 mjeseca	-0,436	-	-0,571
6 mjeseci	-0,586	-	-0,601
1 godina	-0,688	-	-0,653

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 28.06.2019. godine (pune linije) i 21.06.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su, s izuzetkom korekcije zabilježene sredinom protekle sedmice, bilježili svakodnevni pad. Investitori su bili u iščekivanju ishoda s G20 samita koji je održan krajem sedmice. U odnosu na prethodnu sedmicu, prinosi ovih obveznica su zabilježili pad od 1 do 4 bazna poena, dok je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica na kraju trgovanja u utorak zabilježio novi rekordno nizak nivo od -0,331%. Proteklu sedmicu su obilježili pesimistični podaci o poslovnom povjerenju, odnosno povjerenju investitora, što ukazuje na opreznost, a time i na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama. Indeks ekonomskog povjerenja u eurozoni je u junu zabilježio najniži nivo od augusta 2016. godine. Krajem sedmice je objavljen podatak o stopi inflacije u eurozoni, koja je u junu, prema preliminarim podacima, ostala nepromijenjena u odnosu na prethodni mjesec, na nivou od 1,2%. Potpredsjednik ECB de Guindos je izjavio da je profitabilnost širom bankarskog sektora eurozone niska i da bi slabljenje privrednog rasta moglo da dodatno naštetiti izgledima ovog sektora, ali i da negativne kamatne stope ECB nisu uzrok slabosti, jer je izuzetno stimulativna monetarna politika do sada imala neutralan efekat na profite banaka. Dodao je da u svakom slučaju ukupan efekat negativnih kamatnih stopa na bankarski sektor mora biti pažljivo praćen, posebno jer će bilans njihovog uticaja zavisiti od toga koliko dugo će kamatne stope ostati u negativnoj zoni.

Početkom sedmice se pojavila nepotvrđena informacija da je Vlada Italije dobila dodatnu sedmicu da predoči dovoljan broj dokaza za odlučnost smanjenja deficita i ukupnog duga te da do tada neće biti

donošenja odluka o pokretanju disciplinskog postupka zbog kršenja pravila EU. Ipak, nakon toga zamjenik premijera Italije Salvini je izjavio da će njegova vlada nastaviti s planiranim smanjenjem poreza, čak i ukoliko to EU ne odobri. Uprkos tome, prinosi italijanskih obveznica su na sedmičnom nivou bilježili ista kretanja, kao i prinosi ostalih obveznica eurozone te su smanjeni između 4 i 6 baznih poena.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ JUN	104,8	103,3	105,2
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (final.) JUN	-7,2	-7,2	-6,5
3.	Ifo indeks poslovnog povjerenja – Njemačka JUN	97,4	97,4	97,9
4.	Gfk indeks povjerenja potrošača – Njemačka JUL	10,0	9,8	10,1
5.	Indeks povjerenja potrošača – Francuska JUN	100	101	99
6.	Indeks povjerenja potrošača – Italija JUN	111,4	109,6	111,6
7.	Odnos deficita i GDP-a – Italija (G/G) I kvartal	-	4,1%	4,2%
8.	GDP – Holandija (kvartalno) final. I kvartal	0,5%	0,5%	0,5%
9.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) APR	-	4,5%	7,7%
10.	PMI indeks prerađivačkog sektora – Austrija JUN	-	47,5	48,3
11.	Stopa nezaposlenosti – Finska MAJ	-	8,8%	8,0%
12.	Stopa inflacije – EZ (prelim.) JUN	1,2%	1,2%	1,2%
13.	Temeljna stopa inflacije – EZ (prelim.) JUN	1,0%	1,1%	0,8%
14.	GDP – Španija (kvartalno) final. I kvartal	0,7%	0,7%	0,6%

SAD

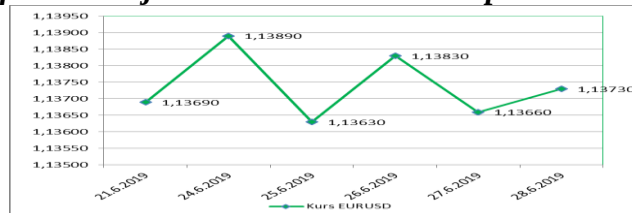
Predsjednik SAD Trump je početkom prošle sedmice kritikovao Fed zbog toga što nisu smanjili referentnu kamatnu stopu, čime je nastavio da pojačava pritiske na Fed da promijeni politiku. Istovremeno, predsjednica Feda iz San Franciska Daly je diskutovala o ekonomiji SAD i izgledima monetarne politike, te je istakla da je još uvijek suviše rano tvrditi da li je potrebno smanjenje referentne kamatne stope i u kojoj mjeri. Krajem sedmice prinosi na američke obveznice su zabilježili rast, nakon što su se predsjednici SAD i Kine sastali na samitu lidera zemalja članica G20 te dogovorili da nastave trgovinske pregovore. Predsjednik SAD je istakao da će i dalje ostati na snazi tarife od 25% na kinesku robu u vrijednosti oko 250 milijardi USD, ali da neće uvoditi dodatne tarife. Trump je, takođe, izjavio da želi ukinuti zabranu trgovine koja je nedavno nametnuta za kineski telekomunikacioni gigant Huawei. S druge strane, Kina je pristala pojačati kupovinu američkih poljoprivrednih i drugih proizvoda. Trump nije precizirao količinu tih kupovina, ali je naglasio da će SAD dati Kini spisak proizvoda za kupovinu.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP – preliminarni podatak (G/G) I kvartal	3,2%	3,1%	2,2%
2.	Indeks lične potrošnje – preliminarni podatak I kvartal	1,3%	0,9%	2,5%
3.	Indeks cijena nekretnina (M/M) APR	0,2%	0,4%	0,1%
4.	PCE deflator (G/G) MAJ	1,5%	1,5%	1,6%
5.	Indeks ličnih prihoda (M/M) MAJ	0,3%	0,5%	0,5%
6.	Indeks ličnih rashoda (M/M) MAJ	0,5%	0,4%	0,6%
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) P MAJ	0,5%	0,4%	0,9%
8.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Ričmonda JUN	2	3	5
9.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Dalasa JUN	-2,0	-12,1	-5,3
10.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Čikaga JUN	53,5	49,7	54,2
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 22. JUN	214.000	215.000	212.000
12.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja 23. JUN	-	63,6	61,8

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast s nivoa od 1,1369 na nivo od 1,1373.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Johnson, bivši ministar inostranih poslova, trenutno je favorit na poziciju premijera Velike Britanije i osvojio je većinu glasova unutar Konzervativne partije koja će i odlučiti o tome ko će biti naredni premijer. Javno mišljenje trenutno daje šansu od 78% da će on biti izabran na ovu poziciju, što je manje u odnosu na prethodnu sedmicu kada je ova vjerovatnoća iznosila 92%. Johnson se predstavio kao jedini kandidat koji može da iznese Brexit do 31. oktobra, sa ili bez sporazuma. On je istakao da smatra da Parlament sada razumije da građani Velike Britanije žele da napuste EU, te da zastupnici oba Doma, takođe, razumiju da se suočavaju s odmazdom od strane biračkog tijela ukoliko ne provedu Brexit.

Ministar finansija Irske Paschal Donohoe je upozorio na mogućnost gubitka 85.000 radnih mjesta i ukazao je na moguće povećanje zaduživanja do 2023. godine, ukoliko Velika Britanija napusti EU u oktobru bez sporazuma.

Statističari Velike Britanije su došli do zaključka da je ekonomija Velike Britanije za oko 1,3% veća nego što se ranije mislilo, a to su zaključili nakon revizije podataka ekonomskog rasta tokom posljednjih 20 godina. Velika Britanija je peta najveća ekonomija na svijetu koja je u prošloj godini ostvarila output vrijedan 2,8 biliona USD prema podacima koje je MMF objavio u aprilu. Analize koje je publikovala Agencija za statistiku Velike Britanije su pokazale da je godišnji GDP u periodu od 1997. godine do 2016. godine za oko 0,1% veći nego što se ranije očekivalo, te je procijenjen na 2,1%. Ipak, ovi podaci ne mijenjaju sveukupnu sliku ekonomskog usporenja nakon 2008. godine, odnosno nakon finansijske krize, kao i činjenicu da je u istraživanju obuhvaćeno svega nekoliko mjeseci nakon odluke o Brexitu, koji je imao značajan uticaj na ekonomiju. Pored toga, čini se da se rast od 2008. godine sve više oslanja na domaću potrošnju prije nego na investicije, što i jeste ono što brine kreatore politika u Velikoj Britaniji.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Krediti za kupovinu kuća MAJ	41.000	42.384	42.898
2.	Gfk povjerenje potrošača JUN	-11	-13	10
3.	GDP (Q/Q) F I kvartal	0,5%	0,5%	0,2%
4.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F I kvartal	0,5%	0,4%	-0,9%
5.	Deficit tekućeg računa (u mlrd GBP) I kvartal	-32,0	-30,0	-23,7

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,89223 na nivo od 0,89578, dok je kurs GBPUSD smanjen s nivoa od 1,2737 na nivo od 1,2696.

JAPAN

Reuters je početkom protekle sedmice saopštio da je prihod ostvaren po osnovu vladinih taksi u Japanu u protekloj fiskalnoj godini, zaključno s martom ove godine, iznosio 60,4 biliona JPY, što predstavlja rekordno visoku vrijednost i što je iznad prethodnog rekordnog nivoa zabilježenog u periodu 1990.-1991. Bolji prihod od očekivanog je pozitivan za Vladu koja je suočena s najvećim opterećenjem dugovanja u industrijskom svijetu, a koji je duplo veći od privrede čija je ukupna vrijednost 5 biliona USD. Viceguverner BoJ Wakatabe je izjavio da je BoJ spremna da preventivno djeluje kako bi odbila rizike koji mogu naštetiti ekonomskom putu ka ostvarivanju ciljanog nivoa inflacije od oko 2%.

U petak je objavljen zapisnik s junske sjednice MPC BoJ u kojem je navedeno da su kreatori monetarne politike diskutovali o mogućem povećanju stimulansa, uključujući prilagođavanja kratkoročnih i dugoročnih kamatnih stopa, ubrzanje tempa ekspanzije monetarne baze te povećanje kupovina aktive.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

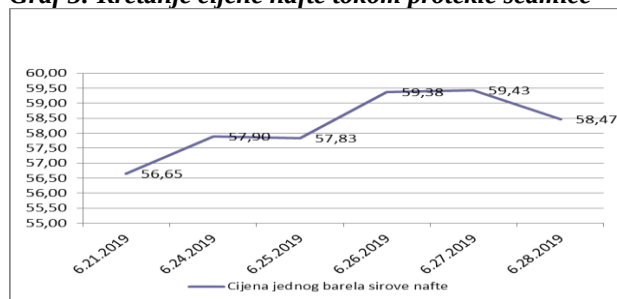
Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	MAJ	2,4%	2,4%	2,4%
2.	Vodeći indeks F	APR	-	95,9	95,7
3.	Koincidirajući indeks F	APR	-	102,1	101,1
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	MAJ	-2,9%	-1,8%	-1,1%
5.	Maloprodaja (G/G)	MAJ	1,2%	1,2%	0,4%
6.	Indeks uslužnog sektora (G/G)	MAJ	1,0%	0,8%	1,0%
7.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	MAJ	-	-16,9%	-19,9%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR te je kurs EURJPY zabilježio rast s nivoa od 121,99 na nivo od 122,66. JPY je deprecirao i u odnosu na USD te je kurs USDJPY zabilježio blagi rast s nivoa od 107,32 na nivo od 107,85.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 56,65 USD (50,17 EUR). Geopolitičke tenzije su i tokom protekle sedmice nastavile da utiču na cijenu nafte. Do sredine sedmice cijena nafte je povećana pod uticajem političkih tenzija između SAD i Irana, ali i nakon što je predsjednik Trump objavio nove sankcije protiv Irana. Bank of America Merrill Lynch smatra da bi dalje pooštavanje odnosa između SAD i Kine moglo potaknuti lanac neželjenih događaja, koji bi uticali na pad cijene nafte za više od 50%, a što znači da bi se cijena jednog barela mogla smanjiti na 30 USD. Značajniji rast cijene nafte zabilježen je u srijedu i pod uticajem objavljivanja vijesti da su u SAD zalihe ovog energenta smanjene više od očekivanja. Tokom prošle sedmice zalihe nafte u SAD su smanjene za 7,55 miliona barela, što predstavlja najveći pad u posljednja tri mjeseca. Narednog dana cijena nafte je nastavila da se održava na nivou od preko 59 USD po barelu, nakon što je predsjednik Rusije Putin istakao da Rusija vjeruje da sporazum o stabilizaciji proizvodnje s OPEC-om i Saudijskom Arabijom generalno ima pozitivan efekat na stabilizaciju tržišta i na projekcije kretanja cijene nafte. Tokom vikenda OPEC i saradnici su sklopili sporazum o produženju smanjenja obima proizvodnje nafte do kraja godine, dok su se jutros pojavile vijesti da bi se ovaj sporazum mogao produžiti čak i do 2020. godine, jer su vodeći proizvođači nafte zabrinuti zbog slabljenja očekivanja ekonomskog rasta. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,47 USD (51,41 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.399,63 USD (1.231,09 EUR). Cijena zlata je početkom sedmice bilježila rast, približavajući se najvećem nivou u posljednjih šest mjeseci, uglavnom pod uticajem pesimizma koji su iznijele globalne centralne banke, ali i pod uticajem pojačanih tenzija između SAD i Irana. Predsjednik Trump je istakao da će nove sankcije protiv Irana spriječiti vrhovne zvaničnike ove zemlje da pristupe finansijskim instrumentima. Nakon što su SAD objavile nove sankcije koje su usmjerene ka vrhovnom lideru Ayatollah Ali Khameneiju, kao i osam iranskih komandira, ambasador Irana u UN Majid Takht Ravanchi je izjavio da uslovi nisu bili zreli za dijalog sa SAD. Tokom trgovanja u srijedu cijena zlata je zabilježila smanjenje, ali se i dalje održavala blizu najvećeg nivoa u posljednjih šest mjeseci. Cijena zlata je smanjena pod uticajem signala da Fed, ipak, neće u julu primijeniti agresivno smanjenje referentne kamatne stope. Krajem sedmice cijena zlata je bila pod uticajem rezultata sastanka G20 koji se održavao u petak i subotu. Tokom juna zlato je zabilježilo najveći mjesečni rast od 2016. godine, uglavnom pod uticajem geopolitičkih tenzija i usporenja globalnog rasta, kao i prolongiranog trgovinskog rata između Kine i SAD. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.409,55 USD (1.239,38 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

